

Πράξεως : 0166

Αριθμ. : -----

Συνεδρ. : 18η/30-6-2017

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΣΤΟ VII ΤΜΗΜΑ

Αποτελούμενο από τους Δημήτριο Τσακανίκα, Προεδρεύοντα Σύμβουλο που αναπληρώνει νόμιμα την Πρόεδρο του Κλιμακίου Δέσποινα Καββαδία-Κωνσταντάρα, Σύμβουλο, η οποία κωλύεται, Ιωάννα Ευθυμιάδου, Πάρεδρο και, κωλυομένων των λοιπών Παρέδρων, Ανδρέα Σώκο, Εισηγητή (εισηγητή της υπόθεσης).

Συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 30 Ιουνίου 2017, με την παρουσία του Γραμματέα του, για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο Εσωτερικών (πρώην Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης) και του Δήμου Δ..., αν πρέπει να θεωρηθεί το 80, οικονομικού έτους 2017, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Δήμου αυτού.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου

και

Έλαβε υπόψη

Την .../7.6.2017 έγγραφη γνώμη του Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Αντωνίου Νικητάκη, κωλυομένου του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, με την οποία προτείνεται η μη θεώρηση του ως άνω χρηματικού εντάλματος πληρωμής.

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο**Αποφάσισε τα εξής:**

1. Ο Δήμος Δ... (στο εξής Δήμος) εξέδωσε το 80, οικονομικού έτους 2017 χρηματικό ένταλμα πληρωμής, ποσού 4.689,50 ευρώ, που αφορά στην πληρωμή τμήματος της προμήθειας σπόρων, φυτών, δενδρυλλίων και έτοιμου χλοοτάπητα της Δημοτικής Ενότητας Εχεδώρου, στο πλαίσιο αντίστοιχης σύμβασης ποσού 22.362,70 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.). Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο Εσωτερικών (πρώην Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης) αρνήθηκε, με τη .../23.5.2017 πράξη της, τη θεώρηση του εν λόγω χρηματικού εντάλματος, με την αιτιολογία ότι η προμήθεια αυτή μη νομίμως, κατόπιν ανεπίτρεπτης κατάτμησης, ανατέθηκε απευθείας, καθώς για την ανάθεσή της έπρεπε να ληφθεί υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία των όμοιων προμηθειών για άλλες δύο Δημοτικές Ενότητες του αυτού Δήμου και να επιλεγεί η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού, δοθέντος ότι με την παρ. 4 του άρθρου 377 του ν. 4412/2016 καταργήθηκε η διάταξη της παρ. 14 του άρθρου 6 του ν. 4071/2012, η οποία έδινε τη δυνατότητα κατάτμησης όμοιων προμηθειών ανά Δημοτική Ενότητα. Ο Δήμος, με το .../25.5.2017 έγγραφο του Αντιδημάρχου του, επανυπέβαλε το χρηματικό ένταλμα προς θεώρηση, υποστηρίζοντας τη νομιμότητα της εντελλόμενης με αυτό δαπάνης. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στην άρνησή της, με αποτέλεσμα να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως απευθύνεται, με την από 29.5.2017 έκθεσή της, στο Κλιμάκιο τούτο.

2. Ο ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), ο οποίος ισχύει και για τις συμβάσεις που συνάπτουν οι Ο.Τ.Α. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 1 περ. α) του ίδιου νόμου, ορίζει στο άρθρο 3, υπό τον τίτλο «Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής», ότι «1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων (...) που πραγματοποιούνται από αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. 2. Διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σύμβαση κατά την έννοια του παρόντος Βιβλίου είναι η απόκτηση, μέσω δημόσιας σύμβασης, από μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές, έργων, αγαθών ή υπηρεσιών από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως του κατά πόσον τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος.(...)», στο άρθρο 6, με το οποίο εισάγονται οι μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ότι «1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή (...) 9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος. (...)», στο άρθρο 117 ότι: «1.

Προσφυγή στη διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ.(...)» και στο άρθρο 118 ότι «1. Προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.(...)».

3. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις συνάγεται ότι, κατ' εξαίρεση του διέποντος τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών κανόνα, που επιβάλλει τη σύναψή τους κατόπιν δημόσιου διαγωνισμού (βλ. άρθρα 27 έως 30 του ν. 4412/2016), ώστε να καθίσταται δυνατή, με την προσέλευση ικανού αριθμού προμηθευτών, η ανάπτυξη επαρκούς ανταγωνισμού και η διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων τους με την επιλογή της πλέον συμφέρουσας γι' αυτούς προσφοράς, οι δήμοι μπορούν να προμηθεύονται με απευθείας ανάθεση αγαθά που η, κατ' είδος, συνολική δαπάνη για την κάλυψη των ετήσιων αναγκών τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 20.000 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. Στο πλαίσιο αυτό, είναι μη νόμιμος, καθώς οδηγεί σε καταστρατήγηση του νόμου, ο επιμερισμός, προς αποφυγή της εφαρμογής διενέργειας δημόσιου διαγωνισμού, της συνολικής, απαιτούμενης για την κάλυψη των αναγκών του αναθέτοντος δήμου, ποσότητας όμοιων προμηθειών, σε περισσότερες μικρότερες ποσότητες και η χωριστή απευθείας ανάθεση αυτών, με βάση το ύψος της δαπάνης που προκύπτει από την τεχνητή αυτή κατάτμησή τους (πρβλ. Ε.Σ. Πράξ. Κ.Π.Ε.Δ. στο VII Τμ. .../2016, .../2016, .../2014).

4. Στην κρινόμενη υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Με την .../10.4.2017 απόφαση του Δημάρχου Δ..., εγκρίθηκε η διενέργεια της προμήθειας «ΣΠΟΡΩΝ, ΦΥΤΩΝ, ΔΕΝΔΡΥΛΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΟΥ ΧΛΟΟΤΑΠΗΤΑ Δ.Ε. ΕΧΕΔΩΡΟΥ ΔΗΜΟΥ Δ... (2017)», ποσού 19.990 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Στη συνέχεια, μετά τη .../10.4.2017 πρόσκληση για υποβολή προσφορών, η εν λόγω προμήθεια ανατέθηκε, με την .../20.4.2017 απόφαση του Δημάρχου στον Κ... Αθ. Τ... και υπεγράφη η σχετική .../21.4.2017 σύμβαση, ποσού 19.790 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. Για την εξόφληση τμήματος της προμήθειας αυτής εκδόθηκε το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής. Εξάλλου, στον προϋπολογισμό του Δήμου, οικονομικού έτους 2017, έχουν προβλεφθεί, πέραν της πίστωσης ποσού 22.588,70 ευρώ υπό τον τίτλο «Προμήθεια σπόρων, φυτών, δενδρυλλίων και έτοιμου χλοοτάπητα Δ.Ε. Εχεδώρου» (Κ.Α. 02.35.6692.005), η οποία διατέθηκε εν τέλει με την προαναφερθείσα ανάθεση, επιπλέον πιστώσεις ποσού 14.952,90 ευρώ με τίτλο «Προμήθεια σπόρων, φυτών, δενδρυλλίων και έτοιμου χλοοτάπητα Δ.Ε. Αξιού» (Κ.Α. 02.35.6692.003) και ποσού 22.577,40 ευρώ με τίτλο «Προμήθεια σπόρων, φυτών, δενδρυλλίων και έτοιμου χλοοτάπητα Δ.Ε. Χ...» (Κ.Α. 02.35.6692.006). Με την .../3.4.2017 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου, εγκρίθηκε η δαπάνη και ψηφίστηκε η διάθεση, κατά πλειοψηφία, μεταξύ άλλων, των προδιαληφθεισών πιστώσεων του προϋπολογισμού για τις Δ.Ε. Αξιού και Χ..., οικονομικού έτους 2017.

5. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν στη σκέψη 3 της παρούσας, πρέπει να γίνουν δεκτά τα ακόλουθα: Κρίσιμη για τη διάγνωση του μη νόμιμου επιμερισμού της προμήθειας είναι όχι η εγκριθείσα και ψηφισθείσα από τον οικείο Κ.Α.Ε. πίστωση, της οποίας η διάθεση είναι αβέβαιη, αλλά η δαπάνη που πραγματοποιείται εν τέλει για την κάλυψη ετήσιων αναγκών του Δήμου σε όμοια ή ομοειδή υλικά (πρβλ. Ε.Σ. Πράξη IV Τμ. .../2011). Δοθέντος δε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, η απόφαση της .../3.4.2017 της Οικονομικής Επιτροπής, με την οποία εγκρίθηκε η δαπάνη και ψηφίστηκε η διάθεση των πιστώσεων για τις Δ.Ε. Α... και Χ., δεν συνεπάγεται άνευ άλλου τινός την πραγματοποίηση της δαπάνης, ενώ ούτε η διαφωνούσα Επίτροπος προβάλλει, ούτε από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι οι δαπάνες αυτές έχουν πραγματοποιηθεί, δεν λαμβάνει χώρα, στο παρόν χρονικό σημείο, υπέρβαση του χρηματικού ορίου των 20.000,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., μέχρι του οποίου είναι επιτρεπτή η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης. Κατά συνέπεια, ο λόγος διαφωνίας της Επιτρόπου, ερειδόμενος κατ' ουσίαν σε εσφαλμένη βάση, πρέπει να απορριφθεί και το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής πρέπει να θεωρηθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 80, οικονομικού έτους 2017, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Δήμου Δ., ποσού 4.689,50 ευρώ, πρέπει να θεωρηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΑΚΑΝΙΚΑΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΩΚΟΣ